

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: P-5673/2023-25

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu po sucu toga suda Sanji Krovinić kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice Silvane Bošnjak, OIB 81344823393, Šenoina Ulica 1, Zagreb, koju zastupa punomoćnik Zoran Horvatić, odvjetnik iz Zagreba, protiv tuženika Raiffeisenbank Austria d.d., OIB 53056966535, Magazinska cesta 69, Zagreb, kojeg zastupa punomoćnica Sofia Petković, odvjetnica iz Zagreba, radi ništetnosti, nakon održane i zaključene glavne i javne rasprave dana 3.9.2026., u prisutnosti tužitelja, punomoćnika tužitelja i punomoćnika tuženika, dana 30. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da je ništetan dio odredbe članka 1., 7. i 8. Ugovora o kreditu broj: 528-50-3927077, zaključenog 19.02.2007. između tužitelja Silvane Bošnjak, iz Zagreba, Šenoina ulica 1, OIB: 81344823393, i tuženika Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Magazinska cesta 66, OIB:53056966535, ovjerenog kod Javnog bilježnika Lidije Perić, iz Osijeka, Kapucinska 25, pod brojem OV-4884/07 dana 24.02.2007., u dijelu koji se odnosi na valutnu klauzulu u CHF, i to dio koji glasi:

1. IZNOS KREDITA

„...kunska protuvrijednost CHF 138,000.00 (stotridesetosamtisuća švicarskih franaka) po srednjem tečaju Kreditora na dan korištenja...”

7. NAČIN OTPLATE

„... u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Kreditora za CHF važećem na dan dospijeca.....“

8. OSIGURANJE NAPLATE

„...iznos kunske protuvrijednosti Chf 138,000,00 (stotridesetosamtisuća švicarskih franaka) obračunato po srednjem tečaju Kreditora za CHF na dan dospijeca tražbine...”

II. Nalaže se tuženiku Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Magazinska cesta 66, OIB:53056966535, da isplati tužitelju Silvani Bošnjak, iz Zagreba, Šenoina ulica 1, OIB: 81344823393, iznos od 15.275,09 Eur zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na taj iznos tekućom od 01.10.2015. do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope HNB, koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 1. siječnja 2023. pa do isplate po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje

glavne operacije refinanciranja, koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 01.01.2024. godine do isplate, po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, dok je referentna stopa kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke.

III. Nalaže se tuženiku da naknadi tužitelju troškove parničnog postupka 5.725,00 EUR, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama od dana 30. rujna 2026. pa do isplate po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, dok je referentna stopa kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke.

Obrazloženje

1. Dana 19.02.2007. godine tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor, sklopili su Ugovor o kreditu, broj: 528-50-3927077 temeljem kojeg je tuženik kao kreditor odobrio i isplatio tužitelju kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 138.000,00 CHF po srednjem tečaju tuženika na dan korištenja, uz godišnju kamatnu stopu od 4,95%.
2. Navedenim ugovorom određeno je da se kredit otplaćuje kroz 240 jednakih mjesečnih obroka u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju banke važećem na dan dospijeca.
3. Navedenim ugovorom o kreditu povrijeđena su prava tužitelja kao potrošača s obzirom da je tuženik koristio nedopuštenu i nepoštenu odredbu koja se odnosi na ugovorenu valutu CHF uz koju je vezana glavnica, zbog čega je ponašanje tuženika u trenutku sklapanja predmetnog ugovora kao i za vrijeme njegovog trajanja predstavljalo zavaravajuću poslovnu praksu.
4. Tužitelj navodi kako je nedopuštenost i nepoštenost primjene valutne klauzule
5. izražene u CHF utvrđena pravomoćnom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu posl.
6. broj: P-1401/12 od 14.07.2013. U gore navedenoj pravomoćnoj odluci utvrđeno je da
7. su tuženici povrijedili kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima u kojima su ugovarali ništetne i nepoštene ugovorne
8. odredbe na štetu korisnika kredita na način da je ugovarana valuta uz koju je vezana
9. glavnica švicarski franak, te da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nisu kao trgovci u cijelosti informirali potrošače o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na

potpunoj obavijesti, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa su time tuženici postupali suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine 69/03) i to člancima 81., 82. i 90., a od 07. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine 79/07, 125/07, 75/09, 89/09 i 133/09) i to člancima 96. i 97. te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

O navedenom pitanju zaštite potrošača odluku u korist potrošača donio je i Europski sud za ljudska prava, i to u predmetima C-26/13 (presuda dana 30.04.2014. godine) i C-51/17 (presuda od dana 20.09.2018. godine).

10. Stoga tužitelj ističe da odredbe predmetnog Ugovora o kreditu, kojima se ugovora puštanje u tečaj odnosno potražuje povrat iznosa kredita u CHF, predstavljaju nepoštene ugovorne odredbe, jer je prilikom ugovaranja valutne klauzule u CHF u pravnom poslu između tužitelja i tuženika, tuženik propustio tužitelja informirati o svim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti tijekom pregovora i u svezi zaključenja ugovora o kreditu, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, kao i zbog činjenice da je tuženik valutnu klauzulu ugovorio i koristio protivno njenoj zakonom predviđenoj svrsi.
11. Tuženik je bio dužan tužitelju kao korisniku kredita pružiti dovoljno informacija kako bi on mogao donijeti razboritu odluku. To znači da ugovornu odredbu o riziku promjene tečaja korisnik kredita treba razumjeti na formalnoj i gramatičkoj razini, ali također u pogledu njezina konkretnog dosega u smislu da prosječni potrošač, koji je uredno obaviješten i postupa s dužnom pažnjom i razboritošću, može ne samo znati za mogućnost deprecijacije nacionalne valute u odnosu na stranu valutu u kojoj je zajam denominiran već da može i procijeniti potencijalno značenje i gospodarske posljedice koje bi takva odredba mogla imati za njegove financijske obveze. Tuženik nije upozorio tužitelja na rizik koji za njega predstavlja valutna klauzula CHF, a rizik postoji zbog toga što HNB ni na koji način ne štiti tečaj kune u odnosu na CHF za razliku od tečaja kune u odnosu na euro, zbog toga što je CHF valuta koja se slobodno kreće na međunarodnom tržištu novca, zbog toga što je CHF valuta u koju bježi kapital u kriznim vremenima, uslijed čega u takvim vremenima potpuno nekontrolirano jača njezin tečaj u odnosu na druge valute te zbog toga jer je valutna klauzula CHF nuđena u vrijeme dok je tečaj CHF-a u odnosu na euro bio vrlo nizak, pa su banke mogle znati da tečaj CHF-a u budućnosti može samo rasti, a nikako padati. Ništa od toga nije bilo objašnjeno tužitelji, te je zbog toga odredba ugovora o valutnoj klauzuli u CHF nepoštena i stoga ništetna.
12. Vrhovni sud RH je u svojoj odluci posl. broj: Rev-3142/18 od 19.03.2019., pozivajući se na presudu Visokog trgovačkog suda posl. broj: PŽ-7129/13 od 13.06.2014. naveo da „citirane odredbe ZPP i ZZP propisuju direktan učinak tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača i obvezuju sudove da se u posebnim postupcima radi ostvarenja prava potrošača za naknadu mogu pozvati na utvrđenje iz pravomoćne presude kojom je prihvaćen zahtjev postavljen u tužbi iz čl. 502. 1. st. 1. ZPP.
13. Člankom 502. c. ZPP propisano je: „Fizičke i pravne osobe mogu se u posebnim parnicama za naknadu štete ili isplatu pozvati na pravno utvrđenje

iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502.a stavka 1. ovoga Zakona da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štititi. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati“.

14. S obzirom da su odredbe predmetnog ugovora o kreditu, kojima je ugovorena valutna klauzula u CHF nepoštene, pa prema tome ništetne, tužitelj je od dana sklapanja ugovora pa do dana otplate kredita preplatio, a tuženik po toj osnovi neosnovano stekao iznos od 13.538,42 EUR/102.005,22 kn.
15. Što se pak tiče eventualnog prigovora zastare za podnošenje predmetne tužbe, napominje da je to pitanje meritorno riješeno presudom Vrhovnog suda RH pod poslovnim brojem Rev-2245/17 od dana 20. ožujka 2018. godine, u kojoj je izričito navedeno da pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare na temelju čl. 241. ZOO/05 te zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe.
16. Slijedom iznijetog, tuženik je u obvezi vratiti tužitelju sve što je tužitelj platio iznad prvotno ugovorenog mjesečnog anuiteta, stoga je tužitelj specificirao svoj glavni tužbeni zahtjev podneskom od 24.2.2026.
17. Podneskom od 1.9.2026. tužitelj postavlja i eventualno kumulirani tužbeni zahtjev obzirom na novoizraženi stav Vrhovnog suda RH prema kojem tužitelju pripadaju zatezne kamate u cijelosti bez oduzimanja bilo kakve preplate utvrđene aneksom ugovora po kreditu, a koji glasi:
I. Utvrđuje se da je ništetan dio odredbe članka 1., 7. i 8. Ugovora o kreditu broj: 528-50-3927077, zaključenog 19.02.2007. između tužitelja Silvane Bošnjak, iz Zagreba, Šenoina ulica 1, OIB: 81344823393, i tuženika Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Magazinska cesta 66, OIB:53056966535, ovjerenog kod Javnog bilježnika Lidije Perić, iz Osijeka, Kapucinska 25, pod brojem OV-4884/07 dana 24.02.2007., u dijelu koji se odnosi na valutnu klauzulu u CHF, i to dio koji glasi:
1. IZNOS KREDITA
18. „...kunska protuvrijednost CHF 138,000.00 (stotridesetosamtisuća švicarskih franaka) po srednjem tečaju Kreditora na dan korištenja...“
19. 7. NAČIN OTPLATE
20. „... u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Kreditora za CHF važećem na dan dospijeca.....“
21. 8. OSIGURANJE NAPLATE
22. „...iznos kunske protuvrijednosti Chf 138,000,00 (stotridesetosamtisuća švicarskih franaka) obračunato po srednjem tečaju Kreditora za CHF na dan dospijeca tražbine...“
23. II. Nalaže se tuženiku Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Magazinska cesta 66, OIB:53056966535, da isplati tužitelju Silvani Bošnjak, iz Zagreba, Šenoina ulica 1, OIB: 81344823393, iznos od 4.172,48 Eur zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na taj iznos tekućom od 01.10.2015. do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope HNB, koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 1. siječnja 2023. pa do isplate po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja

banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja, koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 01.01.2024. godine do isplate, po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, dok je referentna stopa kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke.

24. III. Nalaže se tuženiku da naknadi tužitelju troškove parničnog postupka, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama od dana donošenja presude pa do isplate po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, dok je referentna stopa kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke.
25. Tuženik u odgovoru na tužbu navodi kako slijedi.
26. Tuženik osporava tužbu i tužbeni zahtjev u cijelosti. Tužitelj neosnovano smatra djelomično ništetnima odredbe ugovora o kreditu kojima je glavnica kredita vezana uz valutu CHF.
27. Tuženik prvenstveno ukazuje na činjenicu da je Dodatkom ugovoru broj Konv-01/2016 izvršena konverzija tužiteljeva kredita u skladu s prisilnim odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15, dalje u tekstu: ZIDZPK).
28. Postupajući po odredbama čl. 19.c. st. 1. toč. 2. ZIDZPK tuženik je tužitelju ponudio konverziju predmetnog ugovora, a koju je konverziju tužitelj dobrovoljno prihvatio. Time je kredit izmijenjen u kredit s valutnom klauzulom u EUR na koji su primijenjene promjenjive redovne kamatne stope jednake kamatnim stopama (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) onima koje je tuženik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja u kunama s valutnom klauzulom u EUR, a sve uplate koje je tužitelj izvršio prema otplatnom planu u CHF obračunate su prilikom izrade novog otplatnog plana.
29. Posljedice konverzije sukladno ZIDZPK u odnosu na ugovor o kreditu su sljedeće:
30. konverzijom kredita obuhvaćeno je cjelokupno razdoblje trajanja predmetnog kredita i to na način da je tužiteljev ugovor izmijenjen kao da je tužitelj 19.2.2007. zaključio ugovor s valutnom klauzulom u EUR;
31. sve i da je vezanje glavnice kredita uz CHF ništetno, a nije, nakon provođenja konverzije utvrđivanje ništetnosti istih odredaba nije osnovano jer su sporne odredbe prisilnim propisima u cijelosti izmijenjene i to na način kao da nikada nisu niti bile ugovorene;
32. sve uplate izvršene po otplatnom planu u CHF uračunate su prilikom izračuna konverzije i promjene kamate i valute ugovora;

33. provedbom konverzije tužitelju je neotplaćena glavnica kredita smanjena za ukupno 23.449,70 EUR.
34. konverzijom kredita iscrpljene su sve pravne pretpostavke za bilo kakva daljnja potraživanja na ime valute CHF ili kamate po otplatnom planu u CHF jer su u cijelosti obuhvaćeni konverzijom u smislu odredbe čl. 81. st. 5. ZZP-a iz 2003., odnosno čl. 96. st. 5. ZZP-a iz 2007.
35. Dodatkom ugovora o kreditu odredbe o valutnoj klauzuli i kamatnoj stopi određene su samim ZIDZPK, odnosno u ugovor su unesene iz samog zakona. Sukladno odredbama čl. 81. st. 5. Zakona o zaštiti potrošača (dalje: ZZP) iz 2003. i odredbama čl. 96. st. 5. ZZP-a iz 2007. glave zakona koje reguliraju nepoštene ugovorne odredbe ne primjenjuju se na ugovorne odredbe kojima se u ugovor unose zakonske odredbe prisilne naravi.
36. Osim toga, svrha ZIDZPK bila je s jedne strane trajno rješenje problema kredita u CHF, a s druge strane rasterećenje sudova od pojedinačnih tužbi potrošača čiji bi ugovorili bili konvertirani, kao što je predmetni.
37. Slijedom navedenog, neosnovani su tužbeni zahtjevi jer se temelje na ništetnosti ugovornih odredaba koje kao takve više ne postoje, stoga ne postoji ni ugovorna ni zakonska pretpostavka za isplatu temeljem otplatnog plana u CHF jer je isti izmijenjen u otplatni plan s EUR i kamatama primjenjivim na kredite vezane uz valutnu klauzulu EUR i to s danom zaključenja osnovnog ugovora o kreditu.
38. Tužitelj se poziva na odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske posl.br. Rev-2868/18 kojom je odlučeno da tužitelj ima pravni interes za postavljanje zahtjeva za utvrđenje ništetnosti odredaba koje su konverzijom kredita izmijenjene, odnosno da tužba zbog toga ne može biti odbačena nego je o zahtjevu potrebno meritorno odlučiti.
39. Međutim, ova odluka ima isključivo procesno značenje. Odnosi se isključivo na pitanje dopuštenost takve tužbe za utvrđenje, dok o osnovanosti istog zahtjeva nema govora, kao što nema govora o osnovanosti zahtjeva za isplatu postavljenog pored takvog zahtjeva za utvrđenje.
40. U odnosu na očekivane navode tužitelja da bi sporne odredbe ugovora bile nišetne, a da iste ne mogu naknadno konvalidirati, ukazuje se na stav Vrhovnog suda Republike Hrvatske izražen u odluci posl.br. Rev-1172/18 u kojoj kaže: „Načelno promatrano izvor obveze može biti volja stranaka, zakon i odluka suda ili koje druge vlasti, pa se i nišetna odredba nekog ugovora također može nadomjestiti voljom stranaka (što je uobičajeni način izmjene i dopune ugovora), odlukom suda te izravnom primjenom prisilnog propisa koji na jasan način dopunjava ili mijenja odredbe ugovora.“
41. Vrhovni sud, nadalje, navodi da se „radi o prisilnom propisu, pa su po prirodi stvari Banka i Korisnik nakon stupanja na snagu ZID ZoPK/12 mogli u ovom i sličnim slučajevima nadomjestiti nišetnu odredbu o promjenjivoj kamatnoj stopi samo u okviru navedenog članka (...)“, a da je „Ustavni sud RH ovakvo interveniranje zakonodavca u već postojeće ugovorne odnose sa sličnom pravnom problematikom ocijenio na način da ono nije protivno Ustavu RH“ i da je Sud Europske unije ocijenio da takva intervencija zakonodavca nije suprotna pravu Europske unije.

42. U konkretnom slučaju odredbe koje tužitelj smatra ništetnima izmijenjene su prisilnim propisom (Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju) u odnosu na tuženika i voljom stranaka u odnosu na tužitelja. Drugim riječima, tužitelj je slobodnom voljom pristao na ponudu konverzije koju mu je tuženik bio obvezan dostaviti.
43. Dakle, sve i da su odredbe o valutnoj klauzuli iz ugovora o kreditu bile ništetne, što tuženik osporava, prisilnim propisom i voljom stranaka retroaktivno su izmijenjene kao da nikad nisu bile ni ugovorene, a predmetni ugovor o kreditu danas postoji kao da je od samog početka vezan uz valutu EUR s kamatnom stopom primjenjivom na kredite u EUR.
44. Svi prethodno izneseni navodi tuženika potvrđeni su odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 4.3.2020 donesenom u oglednom sporu koji se vodio pod posl.br. Gos-1/19, a kojom je odlukom potvrđena valjanost Dodatka ugovoru kojim je provedena konverzija.
45. Tako Vrhovni sud RH u spomenutoj odluci potvrđuje da je tzv. zakon o konverziji, odnosno ZIDZPK „izvanredna, jednokratna i retroaktivna mjera (intervencija) zakonodavca“ propisana posebnim zakonom (lex specialis)³ pa su bespredmetni navodi tužitelja da se konverzijom samo uređuju odnosi između ugovornih strana za ubuduće odnosno od dana sklapanja Dodatka o konverziji pa nadalje.
46. Ujedno VSRH u odnosu na valjanost provedene konverzije i predmetnog Dodatka ukazuje kako isti „predstavlja novu pravnu osnovu koja je nastala na temelju novonastalih ugovornih odnosa – sporazuma koji su trebali biti sklopljeni suglasno tom zakonu“⁴.
47. Dakle, ugovorne strane su svoj ugovorni odnos obnovile s retroaktivnim učinkom na način da je isti od njegova zasnivanja vezan uz valutnu klauzulu u EUR.
48. Tužitelj, unatoč navedenom, potražuje isplatu iznosa kojeg temelji na otplatnom planu u CHF i neosnovanom stavu da tužitelj nije u cijelosti oštećen jer se konverzija ne odnosi na razdoblje od zaključenja ugovora o kreditu do sklapanja Dodatka o konverziji.
49. Kako je gore pojašnjeno, ugovor o kreditu uz valutnu klauzulu u CHF s otplatnim planom u CHF ne postoji i smatra se kao da nikad nije ni bio zaključen među ugovornim stranama pa ne postoji ni ugovorna ni zakonska pretpostavka za isplatu kako je traži tužitelj.
50. Tuženik u tom smislu ukazuje i na zaključak VSRH iz oglednog spora da bi se o pravnom interesu i osnovanosti zahtjeva eventualno moglo raspravljati samo u slučajevima gdje konverzija nije provedena suglasno strogim odredbama ZID ZPK.
51. U ovom predmetu nije sporno da je tuženik konverziju proveo u skladu s prisilnim odredbama ZID ZPK. Iako tužitelj isto niti ne spori, tuženik dostavlja i izvješće ovlaštenog revizora iz kojeg proizlazi da je tuženik konverziju proveo u potpunosti sukladno prisilnim zakonskim odredbama.
52. Slijedom navedenog, posljedica konverzije je stvaranje novog ugovornog odnosa između tužitelja i tuženika i to na način da je kredit vezan uz valutu CHF u cijelosti i retroaktivno zamijenjen kreditom vezanim uz valutu EUR uvažavajući sve eventualne preplate sukladno ZID ZPK pa primjenom obvezujućeg pravnog shvaćanja VSRH-a iz oglednog spora Gos-1/19 tužbeni

zahtjev treba odbiti kao neosnovan u cijelosti. Navedeni stav zauzela je i recentna sudska praksa.

53. Slijedom svega navedenog, za slučaj da se tužitelj ne odrekne tužbenog zahtjeva, predlaže sudu da odbaci tužbu, podredno, sukladno načelu ekonomičnosti odbije izvođenje svih dokaznih prijedloga tužitelja kao nepotrebnih i zaključi glavnu raspravu, te donese presudu kojom će tužbene zahtjeve odbiti u cijelosti te tužitelju naložiti da tuženiku naknadi prouzročeni parnični trošak uvećan za zateznu kamatu na trošak tekuću od dana donošenja rješenja o trošku do isplate.
54. Ako bi, unatoč obvezujućem pravnom shvaćanju VSRH i izričitim odredbama ZPP usmjerenim na ubrzanje postupka i smanjenje troškova, tužitelj ustrajao, a Naslovni sud smatrao da postoji mogućnost utvrđivanja valjanosti ugovora o kreditu odnosno pojedinih odredbi istog ugovora koje su izmijenjene voljom tužitelja i prisilnim zakonskim normama, tuženik se očituje kako slijedi:
55. Postupak zaštite kolektivnih interesa
56. Tužitelj svoj tužbeni zahtjev zasniva na presudi Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske (dalje: VTSRH) posl.br. PŽ-6632/17 od 14.06.2018. donesenoj u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača.
57. Iz historijata tužbe dade se zaključiti kako je tužitelj stava da je ovaj postupak samo formalne naravi te da povreda interesa pojedinačnog potrošača direktno proizlazi iz utvrđene povrede kolektivnih interesa u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača. Takav stav tužitelja je neosnovan.
58. Naime, u postupku kolektivne zaštite pravna zaštita pruža se na općenitoj tj. apstraktnoj razini, neovisno o tome jesu li povrijeđena ili ugrožena prava i interesi pojedinih članova grupacije koja traži zaštitu. U navedenom postupku kolektivne zaštite sudovi su na apstraktnoj i općenitoj razini ispitivali mogu li sporne odredbe dovesti do neravnoteže i neravnopravnosti na štetu potrošača. U istom sporu sudovi nisu izvodili nikakve dokaze na okolnost jesu li sporne odredbe tužiteljevog ugovora o kreditu nepoštene.
59. U tom smislu tuženik ukazuje na stavove VTSRH izražene u presudi posl.br. PŽ-6632/17: „Budući da se ovaj postupak vodi radi zaštite kolektivnih interesa i prava potrošača (...) mjerodavan je samo onaj dio predugovorne faze u kojem je pojedina banka komunicirala općenito sa svim potrošačima, banci nepoznatim i apstraktnim fizičkim osobama. Pravno su relevantne samo informacije emitirane svim potrošačima u razdoblju od objave oglasa kojima se daje prva informacija o mogućnostima kredita, pa tako i kredita s valutnom klauzulom u švicarskim francima, do nastanka pojedinačnog obveznopravnog odnosa između pojedine banke i određenog potrošača“⁵, odnosno „Ovdje se štiti kolektivni interes i pravo svih potrošača da prije nego dobiju ponudu unaprijed sastavljenog standardnog ugovora koji sadrži unaprijed od strane trgovca formulirane ugovorne odredbe o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, dobiju dostatne informacije da bi kao dobro obaviještene osobe uz razumnu pažnju i oprez mogli donijeti informiranu pojedinačnu odluku“⁶.
60. Tužitelj, dakle, mora dokazati nepoštenost, odnosno ništetnost konkretnih ugovornih odredaba, a na koju okolnost nije predložio nikakve dokaze.
61. Sukladno odredbama čl. 96. st. 1. i čl. 99. Zakona o zaštiti potrošača iz 2007. (dalje: ZPP) tužitelj prvotno mora dokazati da mu sporne odredbe nisu bile jasne, lako razumljive ili uočljive. Ako isto ne bi dokazao, nije uopće

dopušteno ocjenjivati njihovu poštenost. Ako pak nemaju bilo koje od navedena tri obilježja, tada se provodi test poštenosti. U tom slučaju potrebno je prvenstveno utvrditi je li se o spornoj odredbi pojedinačno pregovaralo pa ukoliko nije bilo pojedinačnog pregovaranja tužitelj mora dokazati da sporna odredba uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača protivno načelu savjesnosti i poštenja. Identične odredbe sadržane su u čl. 81. st. 1. i čl. 84. Zakona o zaštiti potrošača iz 2003.

O valutnoj klauzuli u CHF

62. Tuženik ističe da je sporna odredba tužitelju bila jasna, razumljiva i lako uočljiva, da se o istoj pojedinačno pregovaralo te da nije suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.
63. Jasnoća, uočljivost i razumljivost odredbe o valutnoj klauzuli
64. Odlučujući u postupku kolektivne zaštite, žalbeni sud je zaključio da je odredba o valutnoj klauzuli u CHF bila jasna i lako uočljiva, ali da nije bila razumljiva prosječnom potrošaču. Kao što je tuženik već ukazao u toč. 7.-8. ovog podneska, VTSRH zaključak o nerazumljivosti odredbe kojom je glavnica vezana za valutu CHF temelji isključivo na informacijama koje su banke potrošačima dale u tzv. predugovornoj fazi, odnosno kroz oglase i reklame, a prije zasnivanja konkretnog odnosa između potrošača i banke, obzirom na pravnu prirodu kolektivne zaštite kojom se štite apstraktni interesi svih potrošača.
65. Tako VTSRH u presudi posl.br. PŽ-6632/17 navodi da „u postupku čiji je predmet kolektivna, a ne individualna zaštita potrošača, pravno su relevantne samo one informacije koje je pojedina banka, vezano za spornu odredbu, dala na način koji je dostupan svim potrošačima generalno, a ne samo pojedinim potrošačima“⁷ te da su „informacije koje su pojedini potrošači dobili tijekom pojedinačnih pregovora o sklapanju ponuđenog ugovora relevantne samo za pojedinačni odnos između banke i određenog potrošača“⁸.
66. Dakle, VTSRH je u posljednjoj odluci u postupku kolektivne zaštite ispitivanje razumljivosti sporne odredbe ograničio na tzv. predugovornu fazu odnosno isključivo na informacije koje su potrošačima bile iznesene u oglasima i reklamama banaka, dok informacije dane u konkretnom odnosu između potrošača i banke prilikom pregovaranja o kreditu i samom zaključenju ugovora o kreditu smatra odlučnim za donošenje odluke tek u pojedinačnom potrošačkom sporu. U tom smisli VTSRH i navodi: „Pojedini potrošači su od banaka u toj fazi mogli dobiti, a neki su možda su i dobili sve potrebne informacije za donošenje informirane odluke o sklapanju ponuđenog ugovora koji sadrži predmetne ugovorne odredbe, pa su mogli donijeti informiranu odluku hoće li ugovor s tim odredbama sklopiti ili neće, no to ne znači da su time sporne odredbe postale razumljive prosječnom potrošaču.“⁹
67. Tuženik ističe kako je predmetna odredba tužitelju bila jasna, lako uočljiva i razumljiva i to kako na gramatičkoj razini, tako i u vidu shvaćanja ukupnosti njegove obveze u budućnosti u okviru realne mogućnosti prognoze budućeg neizvjesnog događaja. Tužitelju su tijekom pregovaranja o ponudi kredita obrazložene posljedice i rizici vezanja kredita uz tečaj CHF, a na koje je tužitelj pristao te podnio zahtjev za kredit.

68. Odredba kojom je ugovorena valutna klauzula sadržana je u čl. 1. Ugovora o kreditu, a prilikom zaključenja kredita tužitelju je uručen okvirni otplatni plan u kojem je iznos anuiteta izražen u CHF.
69. Institut valutne klauzule u RH je uveden kao posljedica dugogodišnjih negativnih iskustava vezanih uz financijsku inflaciju i deprecijaciju nekadašnje nacionalne valute, zbog čega je taj institut vrlo brzo postao općeprihvaćen kako od strane banaka tako i potrošača.
70. Sukladno stavu VSRH za ocjenu o jasnoći i razumljivosti valutne klauzule u CHF odlučno je jesu li na svjetskom ili domaćem tržištu postojale naznake koje su upućivale na postojanje okolnosti koje će izgledno i izvjesno utjecati na tečaj CHF prema kuni, odnosno je li tuženik za takve okolnosti znao ili morao znati i je li ih uskratio tužitelju prilikom sklapanja ugovora. U postupku kolektivne zaštite utvrđeno je da takve okolnosti nisu postojale, da nije bilo nikakvih posebnih rizika ili naznaka na globalnom ili domaćem tržištu te da je tuženik korisnicima, time i tužitelju, dao sve potrebne informacije kojima je i sam raspolagao.
71. Razumljivost sporne odredbe procjenjuje se u trenutku zaključenja kredita i podrazumijeva shvaćanje posljedica koje iz nje proizlaze, odnosno utjecaja koji bi na otplatu kredita prouzročio porast vrijednosti CHF ili smanjenje vrijednosti domaće valute i to u okviru informacija koje su bile poznate tuženiku i koje tužitelju nisu namjerno uskraćene. Nije sporno da bi „svakoj punoljetnoj, odrasloj i prosječno opreznj osobi trebalo biti jasno da se tijekom tako dugog vremenskog razdoblja ne može očekivati da će prilike u društvu, posebno one ekonomske ostati neizmijenjene, a koje uz ostala društvena kretanja kako u našem okruženju tako i u svijetu, neminovno utječu na vrijednost a time i tečaj valuta, kako nacionalne – kune, tako i drugih svjetskih valuta kao što su EUR, švicarski franak, japanski Jen, US dolar i dr.“¹⁰
72. Također, osim što je tuženik tužitelju prije zaključenja ugovora, odnosno prije tužiteljeve odluke i odabira da zaključi predmetni ugovor o kreditu, dao sve informacije temeljem kojih je tužitelj mogao donijeti informiranu odluku, predmetni ugovor o kreditu je i solemniziran od strane javnog bilježnika.
73. Odredbom čl. 57. Zakona o javnom bilježništvu propisano je da će bilježnik strankama objasniti smisao i sadržaj posla, što u praksi uključuje čitanje ugovora pred strankama i raspravljanje o tome je li strankama ugovor razumljiv te odgovara li isti njihovoj pravoj i ozbiljnoj volji. Solemnizacijom ugovora javni je bilježnik potvrdio da je ugovornim stranama ugovor jasan i razumljiv te da odražava njihovu pravu volju.
74. Na kraju, radi pravilnog rješenja ove pravne stvari potrebno je utvrditi i savjesnost postupanja tužitelja, a kako bi se utvrdilo da li isti ima pravo zahtijevati pravnu zaštitu propisanu za potrošače kao slabije stranke u ugovornom odnosu, na što upućuje i VSRH u svojoj odluci posl.br. Revt-575/16.
75. VSRH navodi kako se „postupanje kako banaka tako i samih klijenata treba ocjenjivati u okviru objektivnih mogućnosti svakog od njih, kao i vremenskom okviru kada su ti ugovori nastajali, pri čemu treba voditi računa i o tome kakvo su saznanje objektivno mogli imati sami klijenti pri sklapanju takvih ugovora o kreditu, posebno ako su njihova saznanja o parametrima koji utječu na formiranje tečaja bili odnosno morali biti poznati i njima, pošto su nerijetko

sami klijenti i potjecali iz krugova kojima financijsko kretanje i prilike nisu bili strani“¹¹.

76. Pojam „prosječnog potrošača“ nastao je kroz praksu Suda Europske unije, koja ga definira kao osobu koja je „razumno dobro informirana, razumno pažljiva i oprezna“, a ista je definicija sadržana i u preambuli Direktive 2005/29/EZ.
77. Stoga je u ovome postupku potrebno i ispitati savjesnost postupanja tužitelja i to prilikom zaključenja ugovora o kreditu i tijekom njegove otplate, odnosno ispitati udovoljava li njegovo postupanje zahtjevima koje za zaštitu potrošača postavlja Sud Europske unije. Obveza tuženika obavijestiti potrošača o rizicima određenog ugovora o kreditu ovisi kako o informacijama koje su tuženiku poznate, tako i o postupanju i zainteresiranosti samog tužitelja.
78. Zbog svega navedenog tuženik smatra da je tužitelju, ako ga se promatra kao razumno dobro informiranu, pažljivu i opreznju osobu, predmetna ugovorna odredba bila lako uočljiva, jasna i razumljiva. Tužitelju je bilo razumljivo da i isplatu i vraćanje kredita veže uz tečaj CHF i mogao je shvatiti ekonomske posljedice koje iz ugovaranja takve odredbe proizlaze, odnosno da će mu visina anuiteta ovisiti o kretanju tog tečaja. S time da, kao što je već navedeno, u trenutku zaključenja ugovora na tržištu nisu postojale naznake koje bi upućivale na postojanje okolnosti koje bi izgledno i izvjesno utjecati na tečaj CHF prema kuni, a tuženik je tužitelju dao sve potrebne informacije kojima je i sam raspolagao. Tuženik pri tome napominje kako se ne može očekivati da korisnik u vrijeme zaključenja ugovora može predvidjeti ukupan iznos zaduženja za sve vrijeme trajanja kredita, osim eventualno u slučaju zaključenja kunskog ugovora o kreditu uz fiksnu kamatu što ovdje nije bio slučaj. To ne mogu znati ni korisnik ni banka jer nije moguće unaprijed znati kretanje vrijednosti valute uz koju se važe glavnica kredita bez obzira radi li se o CHF, EUR ili nekoj drugoj valuti, kao niti kretanje parametara o kojima ovisi visina kamatne stope, a ugovorne strane na njihove kretanje ne mogu utjecati.
79. Obzirom da je sporna odredba tužitelju bila jasna, razumljiva i lako uočljiva, nije uopće dopušteno utvrđivati da bi ona bila nepoštena. Međutim, ako bi sud smatrao da odredba o valutnoj klauzuli tužitelju nije bila razumljiva, tuženik ističe da se o njoj pojedinačno pregovaralo koja činjenica također onemogućuje daljnje vođenje postupka kojim se traži utvrđenje da bi takva odredba bila nepoštena odnosno ništetna.
80. Pojedinačno pregovaranje
81. Temeljem članka 96. ZPP iz 2007., o određenoj se ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako potrošač nije imao utjecaja na sadržaj te odredbe. Drugim riječima, o nepostojanju pregovora govori se u onim situacijama u kojima potrošač nema drugog izbora nego prihvatiti ugovornu odredbu kakva mu se nudi, u ovom slučaju odredbu valutnoj klauzuli uz koju će vezati traženi iznos kredita, ili odustati u potpunosti od sklapanja posla.
82. U konkretnom slučaju, tužitelj i tuženik pojedinačno su pregovarali o valutnoj klauzuli za koju će se vezati tužiteljev ugovor o kreditu. Tužitelj je tako mogao birati između ugovora uz valutnu klauzulu u CHF ili EUR.
83. Tužiteljev ugovor nije bio tzv. „uzmi ili ostavi“, već je tužitelj tijekom pregovora mogao utjecati na spornu odredbu i otkloniti njenu primjenu ugovaranjem traženog iznosa npr. uz valutnu klauzulu u EUR, što je većina potrošača i

činila. U tom smislu tuženik ukazuje i na stav Vrhovnog suda istaknutog u odluci Revt-249/14: „Pri tome treba imati na umu i to da u tom razdoblju potrošačima nije bilo onemogućeno sklapanje ugovora o kreditu uz valutnu klauzulu vezanu uz drugu inozemnu valutu npr. EUR, no oni su se slobodnom voljom opredijelili upravo za ugovore o kreditu sa valutnom klauzulom u švicarskim francima, što je bio odraz njihove slobodne volje i odabira u konkretnim okolnostima, a za što pak nije bilo nikakvih zakonskih zapreka“¹².

84. Obzirom da se o spornoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo, ista se ne može smatrati nepoštenom odnosno ništetnom u smislu zahtjeva ZZP-a, sve i da je bila nerazumljiva tužitelju (a nije kako je gore obrazloženo), tako da sud tužbeni zahtjev treba odbiti bez provođenja tzv. test poštenosti sporne odredbe. Ako bi Naslovni sud, unatoč navedenom, smatrao da je moguće ispitivati poštenost sporne odredbe, tuženik se dalje očituje kako slijedi.
85. Neravnoteža u pravima i obvezama suprotno načelu savjesnosti i poštenja
86. Prije svega, u predmetnu slučaj ne postoji znatna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača odnosno tužitelja.
87. Tužitelj je, osim toga, neovisno o ZIDZPK, od samog početka kreditnog odnosa imao ugovorenu mogućnost konverzije kredita u kredit uz valutnu klauzulu u EUR. Naime, čl. 9. Ugovora sadržava odredbu pod naslovom „Promjena valutne klauzule“ a koja glasi: Kreditor može, u tijeku redovne otplate kredita, na pisani zahtjev korisnika kredita koji uredno ispunjava sve obveze po ugovoru o kreditu, izvršiti konverziju obveze Korisnika kredita po ovom ugovoru izražene u CHF u EUR, primjenom srednjeg tečaja Kreditora na dan konverzije. Korisnik kredita potpisom ovog ugovora pristaje da se sukladno njegovom zahtjevu valutna klauzula uglavljena u ovom ugovoru veže uz EUR, uz primjenu kamatne stope redovne kamate na potraživanja uz valutnu klauzulu u EUR, sukladno Odluci o kamatnim stopama Kreditora.“
88. Prema tome, sve i da je ugovaranjem valutne klauzule u CHF postojala neravnoteža između ugovornih strana, tužitelju je citiranom odredbom dana mogućnost kompenzacije navodne neravnoteže, a koju mogućnost tužitelj nije iskoristio. Tuženik posebno skreće pozornost na odredbu čl. 98. ZZP 2007 (čl. 83. ZZP 2003) sukladno kojoj se prilikom ocjene (ne)poštenosti ugovorne odredbe u obzir moraju uzeti sve okolnosti, kao i sve ostale odredbe ugovora koji sadrži spornu odredbu.
89. Valutna klauzula nije ugovorena kao jednostrana klauzula, dakle kao klauzula koja bi štitila tuženika u slučaju aprecijacije švicarskog franka, ali ne bi djelovala u korist tužitelja u slučaju devalvacije švicarskog franka, već je ugovorena kao dvostrana klauzula, koja prati kretanje švicarskog franka u odnosu na hrvatsku kunu u oba smjera. Tuženik ne ostvaruje nikakav extra profit na temelju valutne klauzule u CHF imajući u vidu da je i sam zadužen u istoj valutu što je nesporno utvrđeno u kolektivnom sporu.
90. U tom smislu, uvažavajući zahtjev iz odredbe čl. 98. ZZP-a 2007, prilikom ugovaranja valutne klauzule, interesi obiju ugovornih strana uzimani u obzir u podjednakoj mjeri, a imajući u vidu i da je ugovaranjem švicarskog franka tužitelj:
91. imao mogućnost da ugovori kredit uz drugu valutnu klauzulu;
92. dobio nižu kamatnu stopu nego da je ugovorio neku drugu valutu.

93. dobio mogućnost konverzije odnosno ugovorno pravo da tijekom trajanja ugovora po vlastitoj volji glavnica kredita veže uz valutu EUR, kako je obrazloženo u točki 33.
94. Ono što je objektivno tužitelja kao korisnika kredita vezanog uz CHF dovelo u nepovoljni položaj, ne prema tuženiku, nego općenito jest izuzetno nagli i visoki rast vrijednosti švicarskog franka u relativno kratkom vremenskom periodu. No, s jedne strane, ta vrsta ekonomske ili vrijednosne neravnoteže ne sanira se kroz pravila o nepoštenim ugovornim odredbama, već kroz druge institute poput pravila o izmjenama ugovora zbog izvanrednih okolnosti.
95. S druge strane, kao što je u postupku kolektivne zaštite već utvrđeno, ta vrsta neravnoteže nije uzrokovana činjenicom da banke u predugovornom stadiju nisu eventualno obavijestile potrošače o nečemu što bi bilo bitno, već potpuno neočekivanim rastom švicarskog franka u odnosu na ostale svjetske valute kojeg nitko nije mogao predvidjeti.
96. Slijedom navedenog, tuženik je prilikom odobrenja i zaključenja predmetnog kredita postupao u skladu s načelom savjesnosti i poštenja, vodeći računa o informacijama koje su mu dostupne i vodeći računa o zaštiti interesa svojih korisnika. VSRH u odluci posl.br. Revt- 249/14 jasno navodi kako „ništa ne upućuje na to da su tužene banke u vrijeme sklapanja spornih kredita imale saznanja, odnosno mogle predvidjeti buduća kretanja na planu svjetske ekonomije, a koja su kasnije bitno utjecala na porast vrijednosti švicarskog franka“¹³. Prema tome, tuženik je tužitelja informirao o svim okolnostima vezanim uz kretanje CHF o kojima je imao saznanja, ugovaranjem dvostrano zaštitne klauzule nije prouzročena šteta u pravima i obvezama na štetu potrošača jer se radi o elementu izuzetom od utjecaja bilo koje ugovorne strane koja na jednak način djeluje prema objema. Uostalom, tužitelj u tužbi uopće ne navodi u čemu bi se sastojalo navodno nesavjesno postupanje tuženika, a kamoli da bi za to predložio ili dostavio bilo kakav dokaz (kao uostalom i za postojanje bilo koje druge pretpostavke nepoštenosti ugovorene odredbe).
97. U odnosu na prigovor zastare
98. Tuženik pretpostavlja da će se tužitelj u odnosu na prigovor zastare pozivati na odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske posl.br. Rev-2245/17 koja je odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-III-2922/18 od 20.2.2020. prošla ustavnu kontrolu.
99. VSRH je u navedenoj odluci iznio pravni stav da pokretanjem postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare te da zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe, obrazlažući odluku navodom da bez takvog stava vođenje postupka kolektivne zaštite ne bi imalo smisla, da je zastarni rok od 5 godina „relativno kratak“ te da je ostvarivanje restitucijskih zahtjeva iz ništetnih ugovora povezano sa „znatnim teškoćama“.
100. Ustavni sud u prethodno spomenutoj odluci navodi samo da je Vrhovni sud u obzir uzeo suprotstavljene interese potrošača kao vjerovnika s jedne strane i banke kao dužnika s druge strane, bez obrazloženja istog navoda.

101. Tuženik navedene odluke smatra neobrazloženima i arbitrarnima, a čime je tuženiku povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno čl. 6. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.
102. Tuženik prije svega smatra da je spomenuto obrazloženje VSRH utemeljeno na pogrešnom tumačenju svrhe i pravno-zaštitne funkcije kolektivne tužbe kakva je predviđena odredbama Zakona o zaštiti potrošača. Za razliku od tzv. klasne tužbe američkog tipa, koja je po svojoj funkciji kompenzacijska, a u našem pravnom poretku nije dopuštena, tužbom za zaštitu kolektivnih interesa potrošača predviđena je preventivna, pro futuro zaštita svih potrošača, koja se ostvaruje i iscrpljuje u negatorijskom zahtjevu izdavanjem zabrane protupravnog ponašanja u budućnosti. Svrha te tužbe je apstraktna zaštita čitave potrošačke populacije, a ne kolektivna zaštita konkretnih individualnih interesa pojedinih potrošača koji svoja prava, nezavisno za postojanje ili nepostojanje kolektivne tužbe, ostvaruju u pojedinačnim parnicama.
103. Odluku VSRH posl.br. Rev-2245/17 ne može se ispitati niti u pogledu stava da je rok od 5 godina relativno kratak i da postoje znatne teškoće prilikom ostvarivanja restitucijskih zahtjeva jer se za te stavove ne daju nikakvi daljnji razlozi ili obrazloženja.
104. Tuženik ukazuje na tekst odredbe čl. 140. Zakona o zaštiti potrošača koja glasi: Pokretanje ili vođenje postupka pokrenutog na temelju čl. 131. ovog Zakona (tužba za zaštitu kolektivnih interesa potrošača) ne sprječava osobu kojoj je, postupanjem trgovca koje je suprotno odredbama ovog Zakona ili drugih propisa koji su navedeni u čl. 131. ovog Zakona, prouzročena šteta da pokrene pred nadležnim sudom postupak za naknadom štete protiv osobe koja joj je nedopuštenim postupanjem prouzročila štetu, da pred sudom pokrene postupak za poništenje ili utvrđenje ništetnosti ugovora koji je sklopljen pod utjecajem nedopuštenog postupanja, odnosno da pred sudom pokrene bilo koji drugi postupak kojim će zahtijevati ostvarenje prava koja joj pripadaju na temelju pravila sadržanih u ovom ili drugim zakonima.
105. Ista odredba sadržana je i u čl. 120. Zakona o zaštiti potrošača iz 2014., koji je mijenjan 2015. bez zadiranja u spomenutu odredbu. Dakle, očito je da ni sam zakonodavac ovu odredbu nije namjeravao mijenjati, kao niti propisati da bi podnošenjem tužbe za zaštitu kolektivnih interesa nastupio prekid zastare u odnosu na zahtjeve pojedinaca. Isto nije učinio ni kada je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15), donesenim radi rješavanja istog pravnog pitanja, određena pitanja uređivao čak i s retroaktivnim učinkom.
106. Dakle, tužiteljeva mogućnost podnošenja predmetne tužbe ni na koji način nije bila vezana za donošenje pravomoćne odluke u postupku kolektivne zaštite, niti je to smisao postupka kolektivne zaštite.
107. Odredbama čl. 240. do 246. Zakona o obveznim odnosima (dalje: ZOO) regulirano je pitanje prekida zastare. ZOO izričito propisuje kojim radnjama vjerovnik i dužnik mogu prekinuti zastaru. ZOO ne predviđa da bi zastaru mogao prekinuti netko treći, kao što je to podnositelj kolektivne tužbe.
108. Tužbu za zaštitu kolektivnih interesa potrošača nije podnio vjerovnik, a niti je ista podnesena radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarivanja kakve tražbine, nego se utvrđuje da je trgovac, u konkretnom slučaju tuženik,

povrijedio kakve kolektivne interese i nalaže mu se da s takvim postupanjem prestane.

109. Nadalje, odredbama čl. 218. st. 1. i st. 2. ZOO-a određeno je da se pravnim poslom ne smije odrediti dulje ili kraće vrijeme zastare od onoga vremena koje je određeno zakonom te da se pravnim poslom ne smije odrediti da zastara neće teći neko vrijeme. Odredbe o zastari su kogentne pravne norme. Prema tome, ako same ugovorne strane ne mogu svojom voljom uređivati vrijeme zastare, odnosno prekid ili zastoj zastare, zaključuje se da to ne mogu niti neke treće osobe, bilo da je ta treća osoba podnositelj kolektivne tužbe ili sam sud.
110. Odredbom čl. 115. st. 3. Ustava Republike Hrvatske propisano je da sudovi sude na temelju Ustava, zakona, međunarodnih ugovora i drugih važećih izvora prava. Sudska praksa ne predstavlja izvor prava, nego služi za tumačenje propisa.
111. Stvaranjem novih pravnih pravila sudskim odlukama, a što pravilo o prekidu zastare uslijed podnošenja kolektivne tužbe zasigurno jest, narušava se trodioba vlasti jer sudovi preuzimaju ulogu zakonodavca, a osobito se narušava pravna sigurnost jer pojedinac ne može predvidjeti svoj položaj i prava budući da postoji opasnost da će sud osmisliti kakvo novo, do tada nepostojeće pravno pravilo i isto primjenjivati ovisno o svojoj prosudbi, od slučaja do slučaja, dakle arbitrarno.
112. U odnosu na visinu tužbenog zahtjeva
113. Tuženik se protivi provođenju financijskog vještačenja na način kako je to predložio tužitelj obzirom da se isto temelji na otplatnom planu u CHF koji je retroaktivno izmijenjen kao da nikada nije ni postojao. Osim toga, isto je usmjereno na pretvaranje predmetnog ugovora o kreditu u kunski kredit.
114. Ako bi, unatoč navedenom, sud odredio provođenje vještačenja po prijedlogu tužitelja, tuženik predlaže da vještak vještači i anuitete plaćene po tečaju nižem od onog na dan isplate kredita cijelo razdoblje do konverzije kredita.
115. Kako je već prethodno istaknuto, po predmetnom je ugovoru o kreditu provedena konverzija sukladno odredbama Zakona o potrošačkom kreditiranju.
116. Konverzija je provedena retroaktivno, odnosno računajući od dana zaključenja ugovora o kreditu. S danom 30.9.2015. izvršena je usporedba iznosa kojeg je tužitelj platio i kojeg bi platio po otplatnom planu u EUR, odnosno koliko je tužitelju preostalo neotplaćene glavnice po otplatnom planu u CHF i koliko bi mu preostalo po otplatnom planu u EUR. Provedbom konverzije sukladno ZPK, tužitelju je za neotplaćena glavnica smanjena za 23.449,70 EUR.
117. Provedbom konverzije tužitelju je utvrđena i preplata u iznosu 38.412,30 kn, a koja je korištena za podmirenje budućih anuiteta.
118. Ako bi Naslovni sud, unatoč svemu što je tuženik istaknuo u tijeku postupka, smatrao kako tužitelj ima pravo na zahtjev temeljem otplatnog plana u CHF i da je za donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari potrebno provođenje vještačenja, vještak bi u obzir morao uzeti i preplatu utvrđenu konverzijom te iznos za koji je umanjena preostala glavnica.

119. Vještak bi navedeno trebao uzeti u obzir jer je isto posljedica retroaktivne provedbe konverzije, a koju tužitelj osporava jer smatra da ima pravo na zahtjeve s otplatnog plana u CHF kao da isti nije u cijelosti izmijenjen.
120. Ako vještak navedeno ne bi uzeo u obzir, tuženik za slučaj da Naslovni sud prethodno utvrdi da je tužiteljev tužbeni zahtjev za isplatu osnovan, ističe procesnopravni:
121. Prigovor radi prebijanja
122. te predlaže da Sud utvrdi postojanje tražbine tuženika prema tužitelju u iznosu od 28.851,59 EUR / 217.382,24 kn uvećano za zakonsku zateznu kamatu tekuću na isti iznos od 1.10.2015. do 31.12.2022. u visini stope određene čl. 29. ZOO-a (NN 35/05, 41/08,125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22) i to uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 1.1.2023. do isplate u visini stope određene čl. 29. ZOO-a koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena.
123. Iznos kojeg tuženik ističe u prigovoru radi prebijanja predstavlja zbroj preplate iz konverzije (38.412,30 kn) i iznosa za kojeg je tužitelju umanjena neotplaćena glavnica (23.449,70 EUR) u kunsnoj protuvrijednosti primjenom srednjeg tečaja Kreditora za EUR na dan 30.9.2015 (178.969,94 kn). Navedeni su iznosi nesporno utvrđeni među strankama u čl. 4. i 5. Dodatka ugovoru o kreditu, no ako bi tužitelj iste osporavao tuženik predlaže provođenje financijskog vještačenja na okolnost njihove visine. Zbroj navedenih potraživanja iznosi 217.382,24 kn, a što primjenom fiksnog tečaja za konverziju odgovara protuvrijednosti od 28.851,59 EUR.
124. Tuženik predlaže tužbeni zahtjev odbiti te tužitelju naložiti da tuženiku naknadi prouzročeni parnični trošak uvećan za zateznu kamatu na trošak tekuću od dana donošenja rješenja o trošku do isplate.
125. Sud je u dokaznom postupku izvršio uvid u dokumentaciju koja prileži spisu, izvršen je uvid u spis, u ugovor o kreditu broj 528-50-3927077 od 19.2.2007., saslušana je tužiteljica i provedeno je vještačenje po vještaku Darku Prpiću, dipl.ing.
126. Tužbeni zahtjev u cijelosti je osnovan.
127. U ovom postupku sporna je osnovanost tužbenog zahtjeva, zastara potraživanja, pravni interes tužitelja u ovom postupku nakon provedene konverzije ugovora o kreditu.
128. Na okolnost osnovanosti tužbenog zahtjeva sud je saslušavao tužiteljicu.
129. Tužiteljica je iskazala da je ugovor sa bankom sklopila u svrhu kupnje stana koji je korišten isključivo za stanovanje. Prilikom sklapanja ugovora nije

bilo posebnog pregovaranja o pojedinačnim odredbama ugovora, ugovor je sklapala sa osobnom bankaricom koja joj je obećala da će joj dati najpovoljniju verziju ugovora. Druge valute osim CHF nisu mi ponuđene, a tada je sklapanje ugovora u CHF bilo poznato kao najpovoljniji ugovori. Prilikom ponude nije joj predočila nikakve eventualne rizike vezane uz CHF tijekom otplate kredita. Ugovor je dobila već unaprijed sastavljen, pročitala ga je, u tom trenutku smatrala je da su joj sve odredbe razumljive, nisu spominjani rizici CHF, spomenuta joj je mogućnost prijevremene otplate. Ugovor je konvertirala u EUR. Prilikom sklapanja aneksa ugovora također se nije posebno pregovaralo o odredbama aneksa, to je tada bila varijabilna mogućnost za otplatu kredita. Pritom nisu joj objašnjeni niti učinci konverzije, kao niti činjenica da nakon konverzije ugovora neće moći ostvariti preplatu po osnovnom ugovoru. Prva rata ugovora iznosila je 4.100,00 HRK, a posljednja odnosno najveća iznosila je 6.800,00 HRK. Prije zakonske konverzije nije pokušavala ostvariti ugovornu konverziju. Rate kredita osobno je plaćala. U vrijeme sklapanja ugovora nije bila vlasnica obrta niti trgovačkog društva.

130. Nakon saslušanja tužiteljice evidentno je da se sa tužiteljicom nije pregovaralo o pojedinačnim odredbama ugovora o kreditu, ugovor u CHF ponuđen joj je kao najpovoljniji u tom trenutku i pri tome joj nisu spomenuti nikakvi rizici vezani uz CHF tijekom otplate kredita, osim što je spomenuta mogućnost prijevremene otplate kredita. Niti prilikom sklapanja aneksa ugovora nije se posebno pregovaralo oko odredbi aneksa ugovora o kreditu, niti učinci konverzije kao niti mogućnost da neće moći ostvariti preplatu zbog rasta CHF tijekom otplate kredita. Očito je da tužiteljica nije dobila sve potrebne relevantne informacije kako bi bila potpuno upoznata sa svim rizicima koji se mogu eventualno dogoditi tijekom otplate kredita, time je banka iskoristila svoj položaj jače ugovorne stranke kao financijska institucija u odnosu na tužiteljicu koja nema dovoljno znanja o financijskom poslovanju. Na taj način stvorena je neravnoteža u odnosima između stranaka, a banka je takvim postupanjem postupila suprotno načelu savjesnosti i poštenja prilikom sklapanja ugovora, koje je jedno od osnovnih načela obveznog prava (čl. 4. ZOO-a).
131. Predmet ovog spora prvenstveno je zaštita tužitelja u smislu odredbe Zakona o zaštiti potrošača prema kojima su odredbe Ugovora o kreditu koje su banke sklapale s potrošačima u utuženim razdobljima, a kojim odredbama je bio ugovoren CHF kao valuta za koju je vezana glavnica.
132. Odlučujući o osnovanosti tužbenog zahtjeva sud je uzeo u obzir presudu Trgovačkog suda u Zagrebu P-1401/12, koja je dijelom potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda RH br. posl. br. PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018.g_u kojima je utvrđena ništetnost ugovorne odredbe u dijelu koji se odnosi na valutnu klauzulu, a prema kojima je tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita koristeći u njima ništene i nepoštene odredbe na način da je ugovorena valutna klauzula uz koju je vezna glavnica CHF, a da se prije i u vrijeme zaključenja ugovora korisnici kredita nisu bili u cijelosti informirani o svim potrebnim parametrima vezanima za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti.
133. Ovdje se napominje da se radi o Ugovoru koji je sklapan u spornom razdoblju od 01.01.2004.g. do 31.12.2008.g. u kojem je na snazi bio Zakon o

zaštiti potrošača (NN 96/03), a od 07.07.2007.g. novi Zakon o zaštiti potrošača (NN 79/07) dopunjen i izmijenjen Zakonom o izmjenama Zakona i dopunama zakona o zaštiti potrošača koji je stupio na snagu 16.07.2009.g., a odredbama čl. 81.-88. bilo je uređeno piranje nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima tj. kasnije odredbama čl. 96. -102. ZZP-a.

134. Odredbom čl. 81. st. 2. i 3. ZZP/03 propisano da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu o pravima i obvezama ugovornih stranaka na štetu potrošača, time da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pregovaralo jer je ista unaprijed formulirana od strane trgovca te potrošač nije imao utjecaj na njen sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca.
135. Člankom 84. ZZP-a/03 propisano je da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetnoj cijeni, ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive.
136. Odredbama novo ZZP-a i odredbom čl. 96. st. 1. i 2. propisano je da ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo se smatra nepoštenom ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.
137. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac zbog čega potrošač nije imao utjecaj na njen sadržaj poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca.
138. Prema odredbi čl. 99. ZZP-a nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni poštene, ako su jasne, lako razumljive i uočljive.
139. Međutim, sud prihvaća tvrdnju tužitelja da banka nije upozorila na ekonomske posljedice i rizike koji proizlaze iz ugovaranja valutne klauzule CHF.
140. Ovaj sud smatra da je odredba o valutnoj klauzuli CHF podložna testu nepoštenosti u skladu s čl. 84. Zakona o zaštiti potrošača jer nije bila razumljiva budući tužitelj nije bio upozoren na posljedice ugovaranja valutne klauzule CHF.
141. Sud smatra da se o ugovornoj odredbi nije pregovaralo jer je odredba sastavljena po unaprijed napisanom i tipskom ugovoru.
142. I konačno primjenom valutne klauzule CHF uzrokovala je znatnu neravnotežu u pravima i obvezama na štetu tužitelja, jer nije bila ugovorena mogućnost promjene valute ili druga mogućnost zaštite od rizika, snažnog jačanja valute CHF pa su sve posljedice svaljene na tužitelja, dok je banka dobivala veći broj novčanih jedinica stabilne domaće valute koja je imala istu kupovnu moć kao i u vrijeme ugovaranja kredita.
143. Niti iz jednog dokaza ne proizlazi da se tuženik zaduživao na inozemnim tržištima u CHF iznosima.
144. Zaključno zbog ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli ugovor bi bio ništetan jer ne bi mogao opstati bez odredbe o valutnoj klauzuli.
145. Slijedom navedenog sud smatra da tužiteljici pripada razlika koja je nastala povećanjem tečaja CHF u odnosu na HRK tijekom otplate kredita, i

banka je dužna tužiteljici vratiti ono što je banka stekla po takvom ugovoru u skladu s čl. 1111 Zakona o obveznim odnosima.

146. Istaknuti prigovor tuženika glede zastare neosnovan je iz razloga što je presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske u predmetu br. Rev-2245/17 od 20.3.2018. jasno navedeno da se pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača prekida zastara na temelju čl. 241. ZOO-a, te zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe.
147. U odnosu na tvrdnje tuženika da je tužitelj sklapanjem Dodataka ugovora o kreditu izgubio pravni interes za vođenje ovog postupka jer su voljom ugovornih strana u cijelosti otklonjene posljedice nepoštene ugovorne odredbe o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli i da su riješene sve preplate koje su izvršene temeljem osnovnog ugovora o kreditu te da ništetnost osnovnog ugovora o kreditu ne povlači za sobom ništetnost Dodatka ugovoru o kreditu, valja navesti da tužitelj ima pravo tražiti povrat onog iznosa koje je neosnovano preplatio po ugovoru o kreditu od 30.3.2006. neovisno o izvršenoj konverziji.
148. U odnosu na nesporno provedenu konverziju (sukladno odredbama ZIDZPK) sud smatra kako sama činjenica provođenja konverzije ne može isključiti pravo i mogućnost potrošača na restituciju u pogledu onog ugovornog uređenja koje je utvrđeno nepoštenim i posljedično ništetnim.
149. Ovo stoga jer suprotno stajalište ne proizlazi niti iz samih odredaba ZIDZPK-a kao niti iz odredaba ZZP-a u pogledu zaštite potrošača, odnosno općih odredbi ZOO-a. Naime, ukoliko su određene ugovorne odredbe utvrđene ništetnima, potrošača valja dovesti u situaciju koja će ispraviti posljedice takvog nepoštenog ugovaranja. U postupcima u kojima stranke nisu provele konverziju takvo postupanje je olakšano činjenicom da su nepošteno ugovorene odredbe egzistirale tijekom čitavog trajanja otplate (u slučaju da je kredit otplaćen prije stupanja na snagu konverzije) ili činjenicom da potrošač nakon mogućnosti provođenja konverzije nije pristao na istu. Međutim, u slučaju poput ovog koji je predmetom postupka (tj. kada je potrošač pristao na konverziju) potrebno je utvrditi kakav je njezin učinak na ugovorne odredbe koje su naknadno utvrđene nepoštenim i posljedično ništetnim.
150. Pri tome je bitno naglasiti da izračun i način na koji je provedena konverzija polazi od metodologije koja je potpuno različita od one primijenjene u ovom postupku (tj. glede nepoštenog ugovaranja valutne klauzule i promjenjive kamatne stope). Ovo stoga jer konverzija i njezin izračun nije polazila od nepoštenog ugovaranja navedenih ugovornih odredbi, već od toga da se jedan bankarski proizvod (kredit ugovoren s valutnom klauzulom CHF) konvertira tj. denominira u posve drugi bankarski proizvod (kredit denominiran u EUR), a sve sa svrhom da bi se potrošači zaštitili od posljedica ugovornih odredbi koje su plaćanje vezale uz CHF. U tom smislu je odredbom čl. 19. b i ZIDZPK-a propisano da:
151. "Konverzija kredita denominiranog u CHF u kredit denominiran u EUR i kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR podrazumijeva konverziju kredita radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i provodi se na način da se položaj potrošača s kreditom

denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR". Dakle, kako provođenje konverzije i izračun temeljem kojeg je ona provedena (čl. 19 c ZIDZPK-a) nisu polazili od nepoštenosti ugovaranja valutne klauzule i promjenjive kamatne stope, već ispravljanja položaja u kojem su se našli ugovaratelji koji su ugovorili kredite denominirane u CHF u odnosu na one koji su takve kredite ugovorili u valuti EUR, to je u svakom konkretnom slučaju potrebno utvrditi da li je provođenje konverzije dovelo do pravične ravnoteže u ugovornim odnosima između stranaka, odnosno pitanja da li je konverzija u cijelosti ispravila neravnotežu koja je nastala u slučaju utvrđenja nepoštenosti ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. Ako to nije slučaj, tada potrošači moraju imati pravo ostvarivanja pune zaštite te konverzija ne može smanjiti stupanj zaštite koji im pripada obzirom da zakon temeljem kojeg je konverzija provedena nije isključio mogućnost potrošača na ostvarivanje restitucije temeljem nepoštenih ugovornih odredbi.

152. Takvo stajalište proizlazi i iz standarda ustanovljenog u okviru jurisprudencije Europskog suda (predmet C-118/17 Dunai od 14. ožujka 2019., ECLI:EU:C:2019:207.), ali i stajališta Vrhovnog suda Republike Hrvatske u rješenju br. Gos 1/2019-36 od 4. ožujka 2020. gdje je navedeno da: ".....bez obzira na naknadno sklapanje sporazuma o konverziji, treba reći da se u rješenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske br. Rev-2868/2018-2 od 12. veljače 2019. Vrhovni sud Republike Hrvatske izjasnio da bez obzira na sklapanje dodatka ugovora o kreditu tužitelji imaju pravni interes i ovlašteni su tražiti ništetnost pojedinih ugovornih odredbi, kako bi na temelju toga mogli ostvariti neka eventualna prava koja im pripadaju, a mahom je riječ o kondemnatornim novčanim zahtjevima...".
153. Naime cilj ZID ZPK iz 2015. nije obeštetio tužitelja kao potrošača, niti je taj Zakon propisao da banke imaju vratiti korisnicima kredita u švicarskim francima do tada preplaćene kamate, niti je vršio obeštećenje korisnika kredita u švicarskim francima na način da bi banka vratila korist koju je stekla na temelju nepoštenih i ništetnih ugovora o kreditu, odnosno nepoštenih i ništetnih ugovornih odredbi o valuti švicarski franak i kamati, a na način da potrošača vrati pravno i činjenično u početni položaj, već je cilj bio izjednačiti korisnike kredita u švicarskim francima s korisnicima kredita u valuti EUR. Time je izračun konverzije kredita do dana konverzije 30.9.2015. napravljen upravo uz uvažavanje i primjenu odredbi o valuti švicarski franak i odredbi o kamatnoj stopi koja se mijenja odlukom banke, pa je predmet konverzije bila valutna klauzula- švicarski franak kao valjana, te su u konverziji primijenjene iste nepoštene kamatne stope koje se mijenjaju jednostranom odlukom banke baš kao i u kreditima u švicarskim francima, dok se nakon 30.9.2015. otplata kredita nastavlja uz primjenu valutne klauzule, sada u valuti EUR i sada sa pro futuro novo definiranom kamatnom stopom na način da je ona opet promjenjiva u skladu s Općim uvjetima banke i ponovo određena samovoljno od strane tuženika po principu "uzmi ili ostavi".
154. Konverzija kredita napravljena je prema kalkulatoru konverzije koju je dao ZID ZPK iz 2015. u odredbama toga Zakona odnosno čl. 19.c. kojom

odredbom je propisan način izračuna konverzije kredita, te je st. 1. propisano da konverzija kredita podrazumijeva konverziju radi promjene valute odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i dan je način izračuna u toč. 1.,2.,3. i 4. tog članka.

155. Ono što je banka stvarno napravila i kako je provedena konverzija je to da je banka zatečenu glavnica koja je bila na dan 30.9.2015. smatrala početnom glavnicom. Da bi banka mogla napraviti konverziju, ona je napravila projekciju kredita u eurima kakav bi taj kredit izgledao da je otpočetak bio u eurima, što znači da se radi o stabilnoj valuti koju štiti HNB i gdje se ne mijenja tečaj, ali je na tu projekciju kredita primijenila jednostrano promjenjivu kamatnu stopu koja je u isto vrijeme bila na kredite u eurima.
156. Znači banka je smatrala početnom glavnica onu zatečenu glavnica dužnika u CHF-u koja je zatečena na dan 30.9.2015. i tu zatečenu glavnica je zatvarala prema projekciji kredita sa stvarnim uplatama tužitelja, a koje stvarne uplate su na dan 30.9.2015. u sebi sadržavale i ništetnu jednostrano promjenjivu kamatnu stopu i ništetnu valutnu klauzulu.
157. Dakle banka je prilikom konverzije napravila projekciju kredita kao da je kredit otpočetak bio u eurima, obračunala je promjenjivu kamatnu stopu kakvu je u isto vrijeme primjenjivala na kredite u eurima i taj fiktivni otplatni plan je zatvarala sa stvarnim uplatama koje je tužitelj učinio do tada i tako je utvrđeno je li potrošač štogod preplatio po kreditu ili je banci nešto ostao dužan. Nastala preplata se nije vraćala potrošaču, već se koristila za podmirenje budućih obveza po konvertiranom kreditu.
158. Stoga prilikom konverzije banka ni na koji način nije utvrdila do tada učinjene preplate po kamati i valuti, već se uspoređivao početni otplatni plan kredita u CHF-u s početnim fiktivnim euro kreditom kakav bi bio, pa se preplata utvrdila na temelju razlike stvarnog otplatnog plana u švicarskim francima i projiciranog otplatnog plana kredita u euru kakve je banka nudila u isto vrijeme drugim potrošačima i utvrdila se razlika između ta dva otplatna plana koja je mogla nastati ili su potrošači bili u konačnici još platiti banci neki dodatni iznos.
159. Dakle, cilj ZID ZPK/15 nije bio obešteti dužnike već izjednačiti potrošače čiji su krediti bili denominirani u švicarskom franku sa potrošačima koji su kredite imali denominirane u euru, a niti jednom jedinom odredbom ZID ZPK/19 nije bilo određeno obeštećenje dužnika u CHF-u.
160. Konverzija se odnosi isključivo na ugovorne odnose koji su proizašli iz predmetnog kredita, a niti jedna odredba ZID ZPK-a ne širi primjenu konverzije na druge- izvanugovorne odnose, poput stjecanja bez osnove, o čemu je riječ kod kondemnatornih tužbenih zahtjeva kojima se potražuju preplaćena kamata, preplaćena valuta i zatezne kamate.
161. Aneksima / sporazumima / dodacima kojima je konverzija provedena reguliran je samo ugovorni odnos za period nakon konverzije, a njima se ne rješava pitanje preplaćenih kamata i tečajnih razlika za period do konverzije, što je predmet ovog tužbenog zahtjeva radi čega tužitelj ima pravo na preplatu po kamati i valuti, iako je kredit konvertiran.
162. Pregledom Dodatka ugovora o kreditu sud je utvrdio kako se tužitelj nigdje nije odrekao svojih potraživanja, niti se odrekao prava na potpuno

obeštećenje, niti se odrekao tužbe i sudske zaštite, niti je bilo kakvo odricanje bilo propisano Zakonom. Dapače, u čl. 41. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 41/14, 110/15 i 14/19) propisano je kako se potrošač ne može odreći svojih prava niti mu se ista mogu ograničiti, a slično je propisano i u samom ZID ZPK /15 u čl. 19.e. gdje je bankama bilo zabranjeno da u Dodacima ugovora ugovaraju odricanje od bilo kakvih potrošačkih prava.

163. Stoga je zaključno mišljenje suda da tužitelj nije obeštećen za preplatu temeljem valutne klauzule u CHF i ima pravo na povrat preplaćenih iznosa, a zbog čega je osnov zahtjeva u cijelosti utvrđen. S druge strane tuženik tijekom postupka suprotno sukladno odredbi čl. 219. st. 1. ZPP-a niti nije dokazao.
164. Glede odluke sa zajedničke sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske prema kojoj potrošačima pripadaju samo zakonske zatezne kamate tekuće od svakog preplaćenog iznosa do konverzije...
165. Prvostupanjski sud smatra da tužitelju pripada pravo na potpuno obeštećenje bez obzira na provedenu konverziju. Polazeći od načela potpune restitucije i potpune zaštite potrošača sud smatra da samo dosuđivanje zakonskih zateznih kamata ne dovodi tužitelja u položaj u kojem bi se nalazio da nepoštenu ugovornu odredba nije bila ugovorena i primijenjena.
166. Posljedica utvrđene nišetnosti jest obveza uspostave stanja kako bi postojalo da nišetna odredba nije proizvodila pravne učinke od samog početka. To podrazumijeva ne samo povrat iznosa koji su naplaćeni bez valjane pravne osnove, već i uklanjanje svih gospodarskih posljedica koje su za tužitelja nastale zbog dugotrajnog raspolaganja njegovim novcem od strane tuženika.
167. U razdoblju tijekom kojega je tuženik raspolagao novčanim sredstvima stečenim primjenom nišetnih ugovornih odredbi ostvarivao je gospodarsku korist, dok je tužitelj bio lišen mogućnosti raspolaganja vlastitim sredstvima. Stoga se može osnovano postaviti pitanje ostvaruje li dosuda isključivo zakonskih zateznih kamata cilj potpune restitucije ili predstavlja tek djelomično obeštećenje.
168. Načelo učinkovite zaštite potrošača zahtijeva da posljedice utvrđenja nišetnosti budu takve da u cijelosti otklone štetne učinke nepoštene ugovorne odredbe te da ne ostave prostor da trgovac zadrži bilo kakvu gospodarsku korist ostvarenu njezinom primjenom. Svako drugačije rješenje moglo bi dovesti do toga da posljedice nišetnosti budu ograničene na povrat dijela koristi, što nije u skladu sa svrhom zaštite koju pravo Europske unije pruža potrošačima.
169. Načelo da nitko ne može imati koristi od vlastitog protupravnog postupanja dodatno podupire zaključak da restitucija mora biti potpuna. Ako bi trgovac unatoč utvrđenju nišetnosti ugovornih odredbi zadržao dio gospodarske koristi ostvarene višegodišnjim raspolaganjem tuđim novcem, svrha instituta nišetnosti bila bi samo djelomično ostvarena.
170. Stoga se može zaključiti da potpuno obeštećenje ne predstavlja samo povrat neosnovano naplaćenih iznosa uz zakonske zatezne kamate, već zahtijeva naknadu koja će tužitelja doista vratiti u imovinski položaju kojem bi bio da nepoštene ugovorne odredbe nikada nisu bile ugovorene niti primijenjene.

171. Obzirom je bila sporna visina tužbenog zahtjeva provedeno je vještačenje po vještaku Darku Prpiću.
172. U svom nalazu i mišljenju vještak je utvrdio da ukupna razlika s osnove valutne klauzule između obroka prema obračunu banke po srednjem tečaju kreditora važećem na dan valute u odnosu na obroke prema obračunu banke po srednjem tečaju kreditora važećem na dan isplate kredita, za sve anuitete za koje je Nalazom utvrđen više plaćeni iznos, iznosi 103.618,04 kn, odnosno eurska protuvrijednost iznosi 13.752,45 EUR.
173. Ukupno zatezne kamate na više plaćene razlike između obroka s osnove valutne klauzule do dana 30.09.2015. godine iznose 4.712,48 EUR.
174. Ukupna razlika iznosa preostale glavnice prema obračunu banke primjenom tečaja na dan plaćanja i primjenom tečaja na dan isplate, umanjena za razliku glavnice iz konverzije, iznosi 13.887,39 HRK, odnosno po fiksnom tečaju eura (1 EUR = 7,53450 HRK) iznosi 1.843,17 EUR.
175. Iznos preostale glavnice prema konvertiranom EUR kreditu na dan konverzije 30.09.2015. prema Dodatak broj KONV-01/2016 iznosi 48.602,80 EUR što u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora na dan konverzije iznosi 370.940,36 HRK.
176. Iznos preostale glavnice prema obračunu banke iznosi 78.775,00 CHF što u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora na dan isplate kredita iznosi 357.052,97 HRK.
177. Razlika između iznosa 370.940,36 HRK i iznosa 357.052,97 HRK je 13.887,39 HRK.
178. Prema Dodatak broj KONV-01/2016 utvrđen je više uplaćeni iznos tužitelja po izvršenim uplatama po kreditu u CHF u odnosu na obroke po kreditu u EUR na dan 30.09.2015. Tražbina Korisnika kredita temeljem konverzije iznosi 5.033,01 EUR, što u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Kreditora na dan 30.09.2015.g. iznosi 38.412,30 HRK.
179. Rekapitulacija
180. Za vještaka način na koji će se preplata priznata tužitelju prilikom provođenja konverzije uzeti u obzir, odnosno hoće li se preplata utvrđena konverzijom oduzimati od zateznih kamata obračunatih na razlike obroka zbog promjene kamatne stope i tečaja ili samih razlika obroka zbog promjene kamatne stope i tečaja, te hoće li se uzimati u obzir i manje plaćene razlike s osnove promjene kamatne stope i tečaja ili ne, predstavlja pravno pitanje.
181. Rekapitulacija potraživanja tužitelja umanjena za preplatu iz konverzije

	EUR
Zatezne kamate s osnove valutne klauzule	4.712,48
Više plaćene razlike obroka s osnove valutne klauzule	13.752,45
Preplata utvrđena konverzijom	-5.033,01
Ukupno I	13.431,92
Razlika preostale glavnice po konverziji	1.843,17
Ukupno II	15.275,09

182.

- obračunate su zatezne kamate na više plaćene razlike u obrocima s osnove primjene valutne klauzule do dana konverzije, te ukupno iznose 4.712,48 EUR.

- više plaćene razlike u obrocima s osnove primjene valutne klauzule ukupno iznose 13.752,45 EUR.
 - preplata utvrđena konverzijom iznosi 5.033,01 EUR.
 - ukupno I predstavlja zbroj više plaćenih razlika obroka s osnove primjene valutne klauzule i zateznih kamata obračunatih do konverzije na spomenute više plaćene razlike, umanjene za preplatu utvrđenu konverzijom, i iznosi 13.431,92 EUR. - razlika preostale glavnice po konverziji iznosi 1.843,17 EUR
183. Ukupno II predstavlja iznos Ukupno I uvećan za razliku preostale glavnice po konverziji i iznosi 15.275,09 EUR.
184. Na nalaz i mišljenje vještaka tužitelj nije imao primjedbi već je u skladu sa nalazom vještaka uskladio svoj glavni tužbeni zahtjev u podnesku od 23.2.2026.
185. Nalazu i mišljenju vještaka prigovarao je tuženik.
186. Tuženik prije svega ističe da je tužitelj podneskom od 23.2.2026. preinačio tužbu jer je povećao tužbeni zahtjev za isplatu, odnosno postavio je novi zahtjev za isplatu s osnove razlike glavnice koji u tužbi nije bio postavljen. Tuženik se preinaci tužbe protivi te predlaže da sud o istoj odluči, ako bi istu dopustio, tuženik ističe prigovor zastare jer se zastarni rok ima računati prema danu podnošenja preinačene tužbe.
187. Nalaz i mišljenje izrađeni su prema otplatnom planu u CHF, a koji je provedbom konverzije u cijelosti izmijenjen i to s učinkom od trenutka zaključenja predmetnog kredita.
188. Konverzijom je tužiteljev kredit izmijenjen u kredit s valutnom klauzulom u EUR na koji su primijenjene promjenjive redovne kamatne stope jednake kamatnim stopama (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) onima koje je tuženik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja u kunama s valutnom klauzulom u EUR, a sve uplate koje je tužitelj izvršio prema otplatnom planu u CHF obračunate su prilikom izrade novog otplatnog plana. Navedeno je nedvojbeno utvrdio i vještak u svojem nalazu i mišljenju i nije sporno da je konverzija provedena u skladu sa zakonom.
189. Prema tome, predmetni nalaz vještaka, a u skladu s tužbenim navodima i vještačkim zadatkom, izrađen je prema otplatnom planu koji kao takav više ne postoji.
190. Sud je u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje vještaka obzirom je sačinjen temeljem priležće dokumentacije, u cijelosti s pravilima struke i sukladno zadatku koji mu je zadan od strane suda, stoga u objektivnost takvog nalaza sud nema razloga sumnjati.
191. Na ročištu dana 23.9.2026. sud je dopustio preinaku tužbenog zahtjeva obzirom smatra da se ne radi o preinaci, nego o specifikaciji tužbenog zahtjeva u skladu s nalazom i mišljenjem jer bez provođenja vještačenja u parničnom postupku tužitelj nije mogao detaljno specificirati svoj tužbeni zahtjev bez svoje krivnje i takva preinaka je dopuštena i istoj se tuženik ne može protiviti, što je sukladno čl. 190. ZPP-a.
192. Slijedom svega navedenoga i temeljem utvrđenog činjeničnog stanja sud je u cijelosti usvojio tužbeni zahtjev tužitelja te je utvrdio ništetnost odredbe koja se odnosi na valutnu klauzulu i dosudio tužitelju iznos od

15.275,00 EUR sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 1.10.2015. do isplate.

193. Kamate su dosuđene temeljem odredbe čl. 1115. i čl. 29. st. 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima.
194. Obzirom je sud usvojio primarni tužbeni zahtjev tužitelja i nije odlučivao o kumuliranom tužbenom zahtjevu, obzirom temeljem svega obrazloženog sud smatra da tužitelj nije u cijelosti oštećen te ima pravo na povrat preplaćenog iznosa.
195. Glede prigovora prebijanja
196. Odlučujući o prigovoru prijeboja sud smatra da ne postoji zakonska osnova da se tužiteljici od ukupno utvrđenih preplaćenih iznosa, temeljem utvrđenih ništetnih odredbi predmetnog ugovora odbiju iznosi koje je ona tijekom otplate kredita manje platila iz osnove manjeg tečaja.
197. Naime, iz stanja predmeta ne proizlazi da je plaćanje manjih iznosa mjesečnih anuiteta od strane tužiteljice bilo koji dio imovine tuženika prešao u imovinu tužiteljice pa stoga u tim okolnostima tužiteljica nije u obvezi tuženiku vratiti iznose koje potražuje s osnove prigovora prijeboja, a koji nisu niti ušli u imovinu tužiteljice
198. Stoga je i istaknuti prigovor prijeboja u cijelosti neosnovan.
199. Slijedom navedenog odlučeno je kao u izreci ove presude.
200. Odluka o trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1 ZPP-a, i trošak se sastoji od troška zastupanja tužitelja po odvjetniku prema važećoj odvjetničkoj tarifi i vrijednosti predmeta spora od 15.275,00 EUR i u trošak ulazi: trošak sastava tužbe /Tbr. 7. toč. 1 O.T.R.H./ u iznosu od 500,00 EUR, trošak pristupa punomoćnika tužitelja na ročišta dana 15.9.2025., 13.5.2026., 3.9.2026. /Tbr. 9. toč. 1. O.T.R.H./ u iznosu od 1.500,00 EUR, trošak sastava podnesaka od 25.7.2024., 12.9.2025., 24.2.2026., 11.5.2026., 2.9.2026.g. /Tbr. 8. toč. I. O.T.R.H./ u iznosu od 2.500,00 EUR, što sveukupno iznosi 4.100,00 EUR, te 25% PDV-a u iznosu od 1.025,00 EUR, predujam za vještačenje 600,00 EUR, tako da ukupni trošak iznosi 5.725,00 EUR, sa zakonskim zateznim kamataama tekućim od presuđenja pa do isplate, po čl. 27. st. 3. Ovršnog Zakona.

U Zagrebu 30. rujna 2026.

Sudac
Sanja Krovinić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana računajući od dana dostave presude. Žalba se predaje putem ovog suda na Županijski sud, pisano u pet istovjetnih primjeraka.

DNA:

1. Punomoćniku tužitelja
2. Punomoćniku tuženika

Broj zapisa: **9-3088d-e0792**

Kontrolni broj: **0d2f7-ab8df-d4837**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.

SANJA KROVINOVIĆ

Elektronički potpisano: 30.09.2026T09:35:59 (UTC:2026-09-30T07:35:59Z)
Provjera: <https://epotpis.rdd.hr/provjera>
Broj zapisa: ea1ca5b9-fa44-420f-ae29-f36d06bebfdf

Općinski građanski sud u Zagrebu